

ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА ТА СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ АВСТРАЛІЇ

Стоян Т. А.

*доктор історичних наук, професор,
професор кафедри міжнародних відносин та гуманітарних студій
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна*

Богатирчук К. О.

*кандидат історичних наук,
старший викладач кафедри міжнародних відносин
та гуманітарних студій
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна*

Сучасний світ стає дедалі складнішим і потребує від міжнародних акторів розуміння необхідності зміцнювати свою здатність протистояти загрозам ХХІ століття, шукати і знаходити шляхи гарантування безпеки і стійкості у світі і його окремих регіонах. Особливе місце з точки зору міжнародної безпеки належить Індо-Тихоокеанському регіону, зокрема Австралії.

Географічне положення Австралії разом з її непростю історією обумовили особливу роль, котру ця країна посідає на сучасній світовій політичній арені. На сьогодні, Австралія, залишаючись де-юре під владою британської королеви, активн провадить власну внутрішню та зовнішню політику.

Не зважаючи на актуальність вивчення і узагальнення історичного досвіду та сучасної практики Австралії як суб'єкта міжнародних відносин, ця тематика досить обмежен представлена у науковій історіографії, особлив в українській. Серед сучасних зарубіжних досліджень у цьому науковому дискурсі варт виокремити так звану «Білу книгу» з питань зовнішньої політики [2], яка побачила світ в 2017 р. та висвітлює політику Австралії за останні 14 років. Названа праця є потужним науковим доробком, в якому окреслені та проаналізовані основні напрямки австралійської зовнішньополітичної стратегії на найближче десятиліття. Сформульован тезу що на даний момент більше, ніж будь-коли «Австралія має бути суверенною і взяти на себе відповідальність за власну безпеку та процвітання» [3].

На сьогодні Австралія позиціонується як регіональна держава з глобальними інтересами, яка в найближчій перспективі прагне

зміцнення та розвитку багатосторонніх міжнародних партнерств в АТР (АТЕС, АСЕАН та ін.), а також таких мегапроектів, як ТрансТихоокеанське партнерств (ТТП) та Всеосяжне регіональне економічне партнерств (ВРЕП) [2].

Ключовими пріоритетами зовнішньої політики Канберри є зезпечення миру та стійкості в Океанії, що вважається запорукою безпеки самої Австралії, підтримка вільної торгівлі на світовому ринку, протидія глобальному тероризму й конфліктам. Так, країна брала участь у миротворчих операціях у Тонго, Ірані, Іраку, Сомалі, Руанді, Косово.

Однією з найважливіших ініціатив з безпекової політики, до яких залучена Австралія, є так званий Чотиристоронній діалог з безпеки (The Quad). Це – стратегічний діалог між Японією, Австралією, США та Індією, ініційований у 2007 р. японський прем'єром Сіндз е, що ставить на меті обговорення й вирішення проблем, які становлять спільну загрозу для чотирьох країн. З 2017 р. ініціатива спрямована на створення вільного та інклюзивного простору в Індо-Тихоокеанському регіоні (ІТР), що насамперед передбачає протидію «китайській загрози», боротьбу з природними лихами та співпрацю у сферах досягнення свободи торгівлі, верховенства права й свободи мореплавства.

Особливого значення австралійський уряд надає розвитку двосторонніх відносин зі США, Японією, Індонезією, Індією, КНР, Сінгапуром, Республікою Корея та іншими державами [4]. Окрем в цій низці країн, безумовно, стоїть Китай – відносини з яким не є однозначними.

У квітні 2013 р. керівники Австралії та Китаю домовилися про встановлення стратегічного партнерства, заявляється, що новий уряд Австралії віддає пріоритет розвитку відносин із Китаєм [1].

Китай – головний торговий партнер Австралії. Експорт до цієї країни в 2017 р. досяг 68 млрд дол. Таким чином, австралійська економіка значною мірою залежить від китайської [4]. Взаємодія двох країн має економічний вимір. Відносини Канберри та Пекіна розвиваються і по лінії культури, освіти, науки, туризму та безпеки. «Ми прагнем зміцнювати наше всеосяжне стратегічне партнерств на користь обох країн» [2], – зазначається у Білій книзі із зовнішньої політики Австралії. А у Білій книзі з оборони навіть не виключається розширення співробітництва двох країн по лінії оборони [4].

Однак посилення могутності Китаю може призвести до ослення австралійських позицій як в АТР, так і в Океанії – традиційній сфері впливу Австралії.

Канберра у питаннях безпеки та оборони покладається на свого головного стратегічного партнера США [4]. Сьогодні Австралія має дилему: з одного боку, Китай для неї – бажаний партнер, з іншого – небезпечний конкурент. Поза всяким сумнівом, у найближчій та середньостроковій перспективі Канберра маневруватиме між Пекіном та Вашингтоном. США став головним стратегічним партнером Австралії в 1951 р.,

коли дві держави разом із Новою Зеландією уклали Тихоокеанський пакт безпеки, ж АНЗІУС. Формальн союз проіснував до 1977 р. (у 1955-1977 рр. – у рамках договору СЕАТО). Однак і через 40 років після розпаду блоку співробітництв між США та Австралією у військовій сфері залишається інтенсивним. Австралія брала участь в усіх основних воєнних операціях, ініційованих Сполученими Штатами, як-от війна у В'єтнамі, Кореї, Іраку та Афганістані, стала однією із перших країн, що отримали статус Основного союзника США поза НАТО, що гарантує їй військову допомогу у випадку нападу третьої держави.

Крім цього, Австралія співпрацює зі США у сфері зовнішньої розвідки та є членом розвідувального альянсу Five Eyes, до якого також входять Велика Британія, Канада та Нова Зеландія. Вважається, що це найуспішніша світова розвідувальна організація. У рамках альянсу Австралія займається збором інформації в Південній і Східній Азії та Океанії, у тому числі щодо порушення прав людини Комуністичною партією Китаю [1].

Отже, зовнішньополітичний курс Австралії був сформований багат в чому історично. Австралія продовжує співпрацювати з Великою Британією. Географічне положення дає змогу співпрацювати з могутніми державами світу. Проте все не так однозначно, важлив враховувати, що продовження боротьби з Китаєм може призвести до ще більш серйозних наслідків для Австралії у середньостроковій та довгостроковій перспективі. Багат експертів зазначають, що Австралія стала «випробувальним полігоном» для китайських санкцій. У сучасних умовах Австралії необхідно знайти прагматичнішу концепцію для своєї зовнішньої політики. Австралія – це невід'ємний актор Азіатсько-Тихоокеанського регіону, від якого залежить її економічне процвітання та благополуччя [5].

Література:

1. Мацькович О. Місце Австралії в регіональній та глобальній політиці. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://adastra.org.ua/blog/misce-avstraliyi-v-regionalnij-ta-globalnij-politici>
2. Біла книга з питань зовнішньої політики Електронний ресурс – Режим доступу: <https://www.dfat.gov.au/publications/minisite/2017-foreign-policy-white-paper/fpwhitepaper/index.html>
3. В Австралії представили «Білу книгу» зовнішньої політики. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2349854-v-avstralii-predstavili-bilu-knigu-zovnisnoi-politiki-kraini.html>
4. Будущее Австралии и Океании в условиях изменения баланса сил АТР. Глобальный прогноз 2019-2024. Електронний ресурс – Режим доступу : <https://russiancouncil.ru/2019-australia>

5. Внешняя политика Австралии в 2020 г.: помощь в целях развития, оборона и торговая война с Китаем Электронный ресурс – Режим доступу: <https://interaffairs.ru/news/show/28515>

РОЗВИТОК ТРУДОВИХ ВІДНОСИН І ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ В УКРАЇНІ

Тишко Ю. Ю.

студентка

Національного авіаційного університету

м. Київ, Україна

Як відомо, дослідження історії становлення трудових відносин можна більш повн пояснити через їх історичний розвиток, розглядаючи їх як елемент у більш загальній соціальній структурі і в порівнянні з відповідним досвідом інших країн, з метою визначення тенденцій у розвитку вказаних інститутів і вироблення рекомендацій щодо вдосконалення цього розвитку. Науку трудового права можна виділити Серед інших галузевих юридичних наук за ознакою предмета дослідження. Загалом, предмет трудового права багатосторонній за змістом і складний за своєю структурою. Він формується в період становлення науки і може зазнавати змін у ході її еволюції. Такі зміни пов'язані з розширенням і уточненням об'єктів вивчення і підходів до їх дослідження, постановкою нових проблем, актуалізацією попередніх і пояснюються потребами практики, а також розвитком самої науки, її гносеологічних можливостей. Одним із структурних елементів предмета науки трудового права, на дослідженні якого хотілося б більш детальн зупинитись, є історія розвитку галузі трудового права та, зокрема, трудових відносин. Для того, щоб більш детальн зрозуміти суть моєї доповіді, я розділила її на певні частини, щоб детальн і повноцінн зробити висновки та зрозуміти особливості трудових відносин через призму історії.

– Встановлено, що проблема становлення і розвитку правового регулювання трудових відносин не була предметом спеціального дослідження як у вітчизняній, так і в зарубіжній історико-юридичній науці, хоча перші праці, що стосувалися різних аспектів соціального та фрично-заводського законодавства з'явилися ще у ХІХ столітті.

– Доведено, що теорії правового регулювання трудових відносин були тісн пов'язані із становищем найманих працівників, зокрема, з їх соціально-економічним становищем, заробітною платою, робочим часом